

Bruksela, 12 czerwca 2024 r.
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Pierwsza sesja komitetu ad hoc mającego sporządzić dokument określający zakres ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych o międzynarodowej współpracy podatkowej (Nowy Jork, 26 kwietnia – 8 maja 2024 r.) – Informacje prezydencji

Pierwsza sesja komitetu ad hoc mającego sporządzić dokument określający zakres ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych o międzynarodowej współpracy podatkowej

(Nowy Jork, 26 kwietnia – 8 maja 2024 r.)

Informacje prezydencji

1. 22 grudnia 2023 r. na 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ przyjęto rezolucję nr 78/230 w sprawie promowania inkluzywnej i skutecznej międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych. Rezolucja została przyjęta większością głosów i spotkała się z szerokim poparciem krajów rozwijających się, w szczególności grupy Afryki i grupy G-77. Przedstawiono w niej w zarysie proces opracowania ramowej konwencji NZ o międzynarodowej współpracy podatkowej.

2. Dążenie do opracowania nowej wielostronnej konwencji podatkowej ma na celu ustanowienie skuteczniejszego i bardziej inkluzywnego międzynarodowego systemu podatkowego, który lepiej odpowiada potrzebom krajów rozwijających się, wspiera przejrzystość i zapewnia równe traktowanie wszystkich krajów w ustalaniu programu działań i formułowaniu globalnych polityk i zasad podatkowych. Zmiana ta ma zaradzić dostrzeganym brakom równowagi i niedociągnięciom istniejącego systemu międzynarodowej współpracy podatkowej.
3. Dokument określający zakres ramowej konwencji o międzynarodowej współpracy podatkowej ma zostać sporządzony – na podstawie mandatu ONZ – przez otwarty międzyrządowy komitet ad hoc pod przewodnictwem państw członkowskich. Sesja organizacyjna komitetu ad hoc odbyła się w Nowym Jorku w dniach 20–22 lutego 2024 r. W celu przeprowadzenia prac objętych mandatem zaplanowano dwie sesje merytoryczne w Nowym Jorku: pierwsza z nich odbyła się w dniach 26 kwietnia – 8 maja 2024 r., a druga odbędzie się w dniach 29 lipca – 16 sierpnia 2024 r. Do tego czasu prace te powinny zostać zakończone. Na kolejnym etapie prowadzone będą negocjacje w sprawie tekstu konwencji.
4. Podczas prezydencji belgijskiej Grupa Robocza do Spraw Podatkowych (wysoki szczebel) regularnie monitorowała przebieg procedury w ramach ONZ i koordynowała w Radzie stanowiska Unii Europejskiej i jej państw członkowskich. Prezydencja belgijska przedstawiła w imieniu Unii i jej państw członkowskich propozycję stanowiska i uwzględniła wszystkie opinie państw członkowskich w celu wypracowania wspólnego stanowiska. Stanowisko Unii Europejskiej i jej państw członkowskich na pierwszej merytoryczną sesję komitetu ad hoc zostało zatwierdzone 25 kwietnia 2024 r.¹ W stanowisku tym opowiedziano się za solidnymi ramami międzynarodowej współpracy podatkowej w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, aby zapewnić sprawiedliwy, inkluzywny i skuteczny globalny system podatkowy. Podkreślono w nim znaczenie międzynarodowego porządku opartego na zasadach, inkluzywnej i sprawiedliwej współpracy podatkowej oraz wspierania globalnego dialogu w celu tworzenia synergii politycznych UE popiera dostosowanie proponowanej konwencji do istniejących międzynarodowych inicjatyw podatkowych, aby uniknąć powielania działań i zapewnić spójność. UE i jej państwa członkowskie opowiadają się za procesem decyzyjnym opartym na konsensusie, aby uwzględnić punkty widzenia wszystkich krajów, oraz akcentują znaczenie wspierania celów zrównoważonego rozwoju poprzez skuteczną politykę podatkową.

¹ Dok. ST 9129/24 REV 1

5. Dyskusje podczas pierwszej merytorycznej sesji komitetu ad hoc koncentrowały się na możliwej strukturze dokumentu określającego zakres konwencji, w tym na merytorycznych elementach konwencji i potencjalnych obszarach tematycznych, w których podjęte zostaną zobowiązania na wysokim szczeblu. Podczas sesji rozważono również kwestię jednoczesnego opracowania wstępnych wersji protokołów.
6. Jeżeli chodzi o kwestie merytoryczne, najważniejsze dyskusje koncentrowały się na koncepcji mobilizacji zasobów krajowych oraz roli budowania zdolności, znaczeniu skutecznego opodatkowania osób zamożnych należących do grupy HNWI (*high-net-worth individuals*) oraz ewentualnych środkach podatkowych mających na celu sprostanie wyzwaniom środowiskowym. Najbardziej kontrowersyjnymi kwestiami były sprawiedliwe opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw międzynarodowych oraz opodatkowanie transakcji transgranicznych. Istnieje również ryzyko pokrywania się zakresu konwencji z dwufilarowym rozwiązaniem OECD. Kolejną kwestią sporną było ewentualne opracowanie wstępnych wersji protokołów, w szczególności kwestia tego, czy należy najpierw opracować ramową konwencję, a dopiero potem protokoły, czy też jednocześnie opracować protokoły dotyczące pilnych kwestii. Poruszane przez delegacje ewentualne kwestie dotyczące wstępnych wersji protokołów obejmowały: nielegalne przepływy finansowe, opodatkowanie usług transgranicznych, opodatkowanie gospodarki cyfrowej, zapobieganie sporom i ich rozstrzyganie, opodatkowanie zamożnych klientów indywidualnych, wyzwania środowiskowe, wymianę informacji i zachęty podatkowe.
7. Przewodniczący komitetu ad hoc zaproponował harmonogram kolejnych kroków, w tym rozesłanie wstępnego projektu dokumentu określającego zakres konwencji oraz umożliwienie składania pisemnych uwag przez państwa członkowskie ONZ i zainteresowane strony przed drugą sesją merytoryczną.

8. Unia Europejska i jej państwa członkowskie odegrały aktywną rolę w dyskusjach na forum komitetu ad hoc. Uzgodnione stanowisko zostało przedstawione przez delegaturę UE przy ONZ w imieniu UE i jej państw członkowskich i przez Belgię jako państwo członkowskie sprawujące prezydencję w Radzie w imieniu państw członkowskich UE podczas otwarcia pierwszej merytorycznej sesji komitetu ad hoc 26 kwietnia 2024 r. Wspólne stanowisko zostało poparte i uzupełnione przez inne państwa członkowskie uczestniczące w sesji. Podczas sesji prezydencja belgijska, delegatura UE i służby Komisji ściśle współpracowały w celu organizowania regularnych spotkań służących koordynacji i wymianie informacji na szczeblu UE. Umożliwiono także wirtualny udział delegacji ze stolic i dla doradców /attaché do spraw fiskalnych pracujących w Brukseli. Spotkania te odbywały się naprzemiennie z posiedzeniami oenzytowskiej regionalnej grupy Europy Zachodniej i innych państw (WEOG), po których wszystkie państwa członkowskie UE były informowane o najnowszych dyskusjach. Zorganizowano także działania informacyjne skierowane do państw trzecich oraz spotkania z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak organizacje społeczeństwa obywatelskiego, co było przedmiotem dyskusji na miejscu.
9. Pierwsza merytoryczna sesja komitetu ad hoc była kluczowym krokiem w przygotowaniu projektu dokumentu określającego zakres nowego prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego międzynarodowej współpracy podatkowej. Podczas sesji potwierdzono znaczenie inkluzywnej, skutecznej i sprawiedliwej międzynarodowej współpracy podatkowej, zwrócono jednak uwagę na znaczne różnice między stanowiskami różnych państw członkowskich i grup ONZ, zwłaszcza między krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się. Pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, aby poczynić postępy, z nadzieją na wypracowanie konsensusu w niektórych kwestiach i przy zapewnieniu, by ramowa konwencja skutecznie odpowiadała na potrzeby wszystkich krajów.

